

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA

VYDZOM

Filip Trnka

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Ilustrace, Grafika

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA

VYDZOM

Filip Trnka

Vedoucí práce: Doc. Ak. Mal. Axmann
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

OBSAH

1	Mé dosavadní dílo v kontextu oboru	1
2	Téma a důvod jeho volby	4
3	Cíl práce	6
4	Proces přípravy	8
5	Proces tvorby	12
6	Technologické specifikace	14
7	Popis díla	16
8	Přínos práce pro daný obor	18
9	Silné stránky	20
10	Slabé stránky	21
11	Seznam použitých zdrojů	22
12	Resumé	23
13	Seznam příloh	24

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU OBORU

Autorská kniha VYDZOM, kterou prezentuji jako bakalářskou práci, je můj nejucelenější kreslířský výstup, avšak kresba mne provází už roky. Jelikož jsem chodil na gymnázium s obecným zaměřením, nerozvíjel jsem kresbu, ilustraci nebo grafiku na studijní úrovni. I přesto jsem měl vždy potřebu ji rozvíjet sám pro sebe. Chyběl mi pohled kontextu, celkové organizace práce a nedostatečný rozhled možností, hlavně co se týče tradiční grafiky.

Sám jsem sbíral nahodilé informace a inspirace, většinou z populárních, současných trendů v ilustraci a v komiksech. Ale na této amatérské úrovni jsem se nesnažil za každou cenu v něčem najít, spíše jsem pozoroval a nechával se ovlivňovat. Místo toho mi kresba sloužila spíš jako zábava a tak jsem k ní také přistupoval. Postupně, ale přicházím na to, že hledání je zřejmě všechno co jsem dělal a dělám, pouze nebylo vědomé.

Vždy mne zajímaly věci, tak jak se jeví mě. Jelikož existuje mnoho šablon a mustrů na to jak se dívat, připadá mi zbytečné si vybírat. Spíše zkoušet a pozorovat. S čím je mi nejlépe, jaké chování je mi nejbližší, v jakém cítím svobodu, tam se cítím doma. Do jaké míry je můj pohled originální a jedinečný se ukáže potom. Stejně, jako s kým ho dokážu sdílet. I když jsem se (především v poslední době) snažil kreslit věci, které primárně zajímají mne, čím dál tím víc narážím na to, že výsledek je často ovlivněn, tak jak si ani nepřipouštím. Ať jde o podobnost tvarů, motivů, nebo linky. Když tyto mimikry uvidím a uvědomím si je, ihned se necítím dobře, nejsem spokojen, tudíž jako bych je automaticky zamítl a začal místo nich hledat jiný svůj způsob.

Pokud jde o pojící prvek mé tvorby, tak je to jistě vnitřní svět a fantazie a to jak se promítá do okolního světa. Vždy mne zajímal okolní svět jako jeviště,

kteřé já vidím nějakým způsobem, někdo zase jiným a pravda se vytratí někde po cestě. Nesnažím se ve své tvorbě cíleně filosoficky pátrat, ale co má s filosofií společného je asi fascinace. Dále je tu samozřejmě další zajímavý aspekt na přístupu „můj pohled“ a to, jací lidé ho sdílí, jak na něj reagují, jak se jím skřz ten pohled jevíím já. Myslím, že v ilustraci a grafice je velký prostor pro přímou diskusi, která se na úrovni verbální skoro nevyskytuje. Jednak ze strachu, že by mohl být vlastní názor vyvrácen, nebo v opačném případě z neschopnosti cizí názor vyslechnout, natož ho respektovat. Fakt, že se diskuse vyskytuje jenom zřídka má i podstatný důvod a to, že lidé dostávají víc a víc možností se projevit. Proto je pochopitelné, že mnoho lidí se uzavírá a své názory si nechává pro sebe. Myslím si, že ilustrace a grafika může této názorové inflaci pomoci. A to právě proto, že vyžaduje větší úsilí, soustředěnost a neodvolatelný výsledek, za kterým si je potřeba stát. Neboli vyžaduje proces, během, kterého člověk za své názory/pohledy bere větší zodpovědnost a vystavuje je vlastnímu sítu, kde často zjistí, že tohle vlastně vůbec nechce, nebo, že mu něco chybí.

Má dosavadní tvorba v doslovném kontextu ilustrace a grafiky se vztahuje především ke studiu v Plzni, kdy jsem měl přístup téměř ke všem grafickým technikám a tím pádem se samozřejmě sestávala spíše ze zkoušení a osahávání. Paralelně jsem pokračoval a pokračuji v kresbách, které mají stále základ ve fantazii a vnitřním světě. Naučil jsem se lépe vnímat pravidla kompozice, poznal rozmanitost materiálů, technologie a také škálu možností jejich využití. Naučil jsem se a stále se učím úctě k oboru a zároveň jsem objevil kolik přístupů je dovoleno. Poznal jsem, že přístup učitele nemusí omezovat kreativitu žáka a volbu jeho cesty. Naopak jsem přišel na to, že není až tak důležité jak chci, aby vypadal výsledek, ale že podstatná je práce samotná a její

proces. To znamená, že jsem v grafice zahlédl obrovskou svobodu, ale také zodpovědnost.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Téma, které jsem si zvolil je autorská kniha. Médium knihy mne láká a chtěl jsem se naučit ho využívat. Na knize se mi líbí její mobilita a zároveň jednotnost. Také nabízí příležitost pro vybudování rytmu, gradace, času, nebo posloupnosti. Sama o sobě vyzývá ke hře a zve čtenáře dovnitř.

Téma autorské knihy jsem si zvolil z toho důvodu, že rád vymýšlím příběhy, komentáře a mám blízko k vyprávění. Minimum textu v knize je snahou o přenesení těžiště vyprávění na obraz, který sám o sobě příběh tvoří. To, do jaké míry bude vyslyšen, nebo odhalen celý, je jen na čtenáři. Moje kniha je složena ze střípků událostí, které nejsou nijak chronologicky zařazeny a všechny také nevycházejí z reality.

Tento postup je blízký mému vnímání věcí a proto jsem se po několika konzultacích, dostal k tomu, že tímto způsobem knihu vytvořím.

Zvolit si jedno konkrétní téma, nebo jeden okruh pro svou knihu a ten půl roku sledovat je jeden přístup, ale já jsem si vybral způsob jiný. A to ilustrovat aktivity jedné, počtem malé komunity lidí, které jsem i já součástí. Tato komunita, kterou se snažím pomocí knížky představit má počátky několik let zpět, k tomu se ale ještě dostanu. Každopádně mi kniha přišla jako skvělé plátno, na něž mohu promítnout podstatnou stránku svého života v nějakém uceleném kontextu.

Obsah knížky je vytvořen hledáním ve vzpomínkách a zobrazováním prvků symbolických pro onu komunitu (říkejme jí VYDZOM komunita) a její myšlenku/přístup. Kniha má největší význam pro mne samotného a to z toho důvodu, že jsem mohl dát nezařazenému (tudíž vlastně neexistujícímu)

uskupení fyzický tvar a tím ho proměnit ve skutečnost. Zároveň pro samotné členy komunity VYDZOMU kniha může fungovat jako fotoalbum.

3 CÍL PRÁCE

Za cíl mojí práce jsem považoval knihu, která by ilustrovala zmíněnou komunitu způsobem jí vlastním. Ve zkratce je to tedy ilustrace/poodkrytí/ukázka. Nebylo mým cílem vytvořit encyklopedii, nebo komiks, který by polopaticky vysvětloval, jak skupina funguje, nebo jaká je její myšlenka, vnitřní jazyk či struktura. To by ani nebylo možné, protože v pevných definicích, nebo struktuře by se sama rozpadala. Žádný pevný úzus neexistuje, nemá ani žádná psaná pravidla. Chtěl jsem tedy udržet tento přístup i v knize a naznačit podstatu VYDZOM skupiny jednotlivými obrazy, jako bych ji fotil zevnitř jí samotné. A nutně tak i zachytil prvky fantastické, které jsou zobrazeny stejnou linkou, jako věci obecně vnímané za realitu a tím stavěny na stejnou úroveň.

Nezamýšlel jsem sice, aby kniha působila zjednodušeně, ale zároveň jsem nechtěl zkoumat téma z její ryzí podstaty, což by si jistě také zasloužilo a v budoucnu se na to chystám. Takže výstup je napůl vstřícný a napůl si udržuje svoji autentičnost v absenci chronologie, nebo očividné návaznosti.

Hlavním cílem je tedy, jak jsem zmínil náhled, nebo ilustrace skupiny lidí a jejího počínání. Není to dokumentární přístup hodnotící jí s odstupem. Na to mi chybí objektivita, jelikož jsem s tématem úzce spjat. Takže jsem se ani nesnažil o strukturovaný popis, ale spíš o navození pocitu. V tento způsob věřím nejvíce, protože za daných okolností je nejpravdivější.

Způsobů komunikace se čtenářem je v knize několik, ať to je obraz mluvící sám za sebe skrze kompozici a motivy (často fungujícími jako jasný symbol), bez-textový komiks, text, nebo průvodce ozývající se na několika místech v jiném pohybu. Rozmanitost se může zdát jako matoucí a bořící, ale na

druhou stranu dává prostor ke čtení v rozličných rovinách. Nabízí čtenáři možnosti. Člověk, kterému není blízký jazyk první, bude bližší druhý a naopak. Vždy mne zajímalo a bavilo pozorovat, jak lidé reagují na VYDZOM a věci s ním spojené, nejen ze zvědavosti, ale především kvůli pestrosti nahlížení a kuráží interpretace, se kterou se lidé do vod VYDZOMU občas vrhají.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Dalo by se říci, že proces přípravy trval přibližně 10 let. Byl nevědomý, ale hodně intenzivní.

Velmi zeširoka šla příprava asi takto: Někdy před zhruba deseti až dvanácti lety vznikla skupina lidí, která si začala vědomě, častěji ale nevědomě vytvářet vlastní prostor zábavy a fantazie. Z těchto svébytných myšlenkových procesů vznikaly konkrétní nové jevy, pojmenované novými slovy a ty se ještě měnily v průběhu času a jako totem na sebe vrstvily nové deformace a nesly sebou ty staré. Z těchto totemů prověřenými několikaletým uctíváním a verbálním znovuožíváním se staly silné prvky tvořící charakter skupiny VYDZOM. Tyto prvky, ať mohou působit jakkoliv silně a samostatně, mají vždy počátek ve zdánlivé banálnosti „veřejného“ světa. Avšak, už naznačeným přetavováním se z nich stávají jednotlivé nové významy s naprosto odlišnou mírou důležitosti.

Z těchto prvků jsem se pak pokoušel knihu postavit. Zvažoval jsem, jak vůbec knihu tvořit, což zabralo značnou část přípravného procesu. Uvažoval jsem nad způsobem klasického vyprávění, kdy by se věci odvíjely v časové posloupnosti a doprovázelo by je více textu. Jelikož se v kresbě pohybují mnohem jistěji než v literatuře, tak jsem text posunul do polohy doplnění obrazu. Je na místě zmínit, že to neubírá na váze textu. Zamýšlel jsem text postavit vedle ilustrace, ne jako dva odlišné prostředky komunikace, ale jako dvojici navzájem se propojující. Stejně jako v egyptských hieroglyfech, kompozice je propojením slova a obrazu, přičemž obraz (nebo jeho jednotlivé motivy) představuje svou svébytnou existenci, ale zároveň nese slovo, nebo význam vyznívající samo o sobě i ve vztahu k ostatním.

Celý proces přípravy, ale i tvorby navazuje, alespoň lehce na tradici tušové kresby, která má kořeny jak v evropském, tak ve východním. Oboje pojetí kresby tuší jsou hodnotná a mají pro mne v mojí bakalářské práci význam.

Je nutné si jistě uvědomit, že nejsem první, kdo tuší kreslí a že více méně na nějakou tradici navazují. Ať jde o evropské, nebo mimoevropské kreslířství.

V evropské kultuře má tuš svoje významné místo, což dokazují jak umělci, kteří se tuší zabývali celkem intenzivně, (Toyen – než přešla do těžkých expresivních maleb, také Mikoláš Aleš, ze současnějších například Kája Saudek), nebo ti, pro které byla tuš obdobím (Picasso – kresby býčích zápasů). Je inspirující pozorovat právě rozdílné přístupy ke kresbě tuší. Často slouží tuš pro malíře jako uvědomění si základního rozdělení barev, grafické kompozice, ale také jako samotný výraz, který si má zachovat svou nahodilost a ryzost právě ve svojí strohosti. Mikoláš Aleš ve svých skicovitých kresbách zachycoval prosté lidi a český folklór a ona jednoduchost přispívala k celkovému vyjádření a myšlence. Pro Toyen byla linka křehkým nástrojem k vytvoření snových kompozic a čára jakoby žila sama svým životem, když nečekaně končí, začíná, nebo se smyslně kroutí a ohýbá. Další způsob modelace je vrstvení čar a šrafury za účelem dosažení iluze objemu a světla, což můžeme vidět například na tušových kresbách Maxe Švabinského. Individuální přístup k černobílé kresbě pojal například i Václav Špála, pro kterého je zase typická moderní, jakoby řezaná linka, redukováná na silné sugestivní tvary.

Důležitost linky v pojetí čínského malířství nebo kaligrafie mi rovněž není cizí. Čára například v podání Hokusai, která je sama o sobě básnickým

vyjádřením, nemá funkci pouze jako prostředek k vyjádření tvaru, ale i samostatně, vytržená z kontextu onoho tvaru. To, čím jsem se mohl z čínské kultury kaligrafie a malířství inspirovat je hlavně prostorové čtení a tvarovost, jež je ve východní kultuře zakořeněná víc než v Evropě. Projevy tohoto „vizuálnějšího“ vnímání v Číně můžeme vidět také například v intenzivnější práci s piktogramy v současném veřejném prostoru. To je samozřejmě dané hektičností a lidnatostí tamějších zemí. Nutí grafiky pracovat s vizuálně jasným záměrem.

V současné mladé tušové kresbě jsem také našel inspiraci. Jako příklady uvedu australského kreslíře Tom O'Herna, nebo českého Davida Böhma.

Jednotlivé kresby vznikaly na sobě téměř nezávazně. Říkám „téměř“, protože v knize je několik příbuzných kreseb, a to ve třech případech. Jedna série je hlavní: celostránková ilustrace s protilehlou černou stránkou a textem. Tu jsem zamýšlel jako rytmický prvek v knize a zároveň jako její kostru, jelikož jsem věděl, že kniha bude něco takového postrádat. Musel jsem tedy alespoň u těchto několika dvoustran dbát na to, aby odpovídaly formou a stylizací.

Další případ příbuznosti kreseb je ve „vloženém“ příběhu, který je jako jediný potlačený šedou barvou. Tento obrazový komiks neměl v knize vůbec být, ale nakonec jsem si uvědomil, že do kontextu zapadá a bude i dobře fungovat jako intermezzo.

Poslední záměrně stejný motiv i stylizace je bubeník, který se opakuje třikrát.

V těchto třech případech jsem postupoval tak, že jsem si zadal formu, techniku a vytvořil menší soubor. V prvním případě různé šířky štětců a tuš,

v druhém jedna šířka štětce a tuš a ve třetím pero a tuš. Ve všech ostatních kresbách už jen tyto techniky propojují mezi sebou.

5 PROCES TVORBY

Snažil jsem se pracovat volně, upřímně, bez předem vytyčených cílů. Tužil jsem, co chci vyjádřit a také jsem měl kostru knihy připravenou, ale žádný přesný muštr, kam bych svoje kresby musel násilně dosazovat. Postupoval jsem tak, že jsem kreslil a vždy se soustředil jen na tu konkrétní kresbu, bez budoucí vize komponování do knihy. Věděl jsem, ale zároveň, že nechci, aby kniha byla pouze portfoliem mých prací a tak jsem musel dělat vizuálně rozlišné motivy (celostránková ilustrace, dvoustránková ilustrace...).

Předpokládal jsem, že jelikož se všechny kresby dotýkají jednoho tématu, budou se nakonec významově překrývat nebo na sebe navazovat. A to se nakonec také stalo. Zajímavé je, že během tvorby knihy jsem některé kresby vypustil a některé přizval odjinud, protože si se zbytkem rozuměly víc. Byl to tedy celkem organický proces, během kterého jsem jak kreslil nové věci, tak se vracel k těm starším a tím jenom umocnil časoběrnost tématu knihy.

Z toho vyplývá, že se přede mnou jevilo několik odlišných proudů práce, které vznikaly samostatně a téměř na sebe navzájem nebraly ohled. Zjistil jsem tak, že mi vyhovuje zabývat se intenzivněji jednotlivými kresbami, bez ohledu na jejich použitelnost v celkovém konceptu a tím jim vštípit vlastní výpověď. Poté tyto svébytné kresby poskládat vedle sebe, do zábavného sledu, střídáním rozlišností plochy, linky, písma a jejich kompozice.

Při procesu kresby pro mne bylo důležité vytvořit harmonický obraz, který ob stojí sám.

V další fázi tvorby knihy bylo důležité propojit prvky tak, aby vytvářely jakousi souhru. A stejně jako v hudbě jsem využíval rytmus, tedy opakování.

Toho jsem mohl dosáhnout opakovaným umístováním stylizovaně podobnou kresbou a umocnit jednotu kreseb ještě protilehlou černou stránkou s pevně vysazeným textem. Jako synkopa, neboli protichůdný, ale rytmický prvek, funguje kresba bubeníka, doprovázející v černobílém kontrastu dvojstránku s textem.

Nezbytná součást knihy, na kterou jsem během tvorby nesměl zapomenout je vakát. Práce s prázdnou stránkou je podobně jako v hudbě práce s tichem stejně podstatná jako zvuk. Uvědomoval jsem si, že vynechaná místa mohou stupňovat očekávání, nebo nechávat doznít předešlé. Ticho je důležité pro vyznění. Kdyby koncert začal hrát do usedajícího a hlučného sálu, posluchač by dílo samotné vnímal jenom jako další zvuk, který ho vlastně ruší, protože se překrývá s ostatním. Nemá začátek, ztrácí důležitost.

6 TECHNOLOGICKÉ SPECIFIKACE

Technicky nebyla moje praktická část nijak zvlášť náročná, pokud se jedná o grafické provedení. Vesměš jde o kresbu, která je posléze skenovaná a upravená v počítači. Přestože je v tomto způsobu práce možné odpouštět si mírné chyby při kresbě, tak právě proto, že je tady možnost počítačové úpravy, snažil jsem se tyto chyby minimalizovat, aby originální kresba obstála samostatně.

Konkrétně jsem používal černou neřaděnou tuš, čínské kaligrafické štětce a perka různé síly. Tyto nástroje mi dovolují dosáhnout škály rozdílnosti v tloušťce a charakteru linky.

Černá tuš je pro mne prostředkem k dosažení unikátního záznamu pohybu ruky, který se do značné míry nemůže schovat za opakování linky, nebo ztratit v bezradné šrafuře. Jde spíše o hledání rozhodnutím a chybou, než o dlouhý přípravný proces studií a skic. Ale abych byl úplně upřímný, vždy na začátku nové kresby jsem si pomohl rychlou podkresbou tužkou. To z toho důvodu, že se ještě necítím na přímý zásah černé do bílé. I když je skica tužkou velmi přibližná (nezabere víc než pár minut) je pro mne zatím nutná z důvodu kompozice a rozdělení papíru do alespoň přibližných tvarů. Pro mne slouží jako odrazový můstek. Jakmile pero, nebo štětec s tuší po papíře nějakou dobu klouže, na tužku je brzy zapomenuto a dál už jen komunikuje černá s černou.

Je tedy jasné, že tyto dva typy kreseb musíme rozlišovat. A to nejen z hlediska materiálového, ale taky jako dva přístupy ke kresbě. Jeden je přípravný a druhý je definitivní. U prvního přístupu se soustředím spíše na tvoření kompozice v souladu s prvotním nápadem. Výhoda této kresby je, že se může provádět na samostatných papírech a v jakémkoli měřítku. Ve zmenšeném okénku imitující výsledný formát se kompozice rozvrhuje nejlépe

(celková grafická funkčnost skvěle prověří z odstupu). V tomto stupni tvorby se soustředím na nápad a celkové vyznění. Když mám hotovou přibližnou podobu, pokračuji podkresbou na originálním papíře, která je také stručná a slouží jenom jako vodící linky pro kresbu tuší. Snažím se být co nejvíce velkorysý a vypouštět úplně detaily. V poslední fázi přichází na řadu kresba, o které je potřeba přemýšlet jinak. Je to konečná část procesu kde jde stranou zvažování a přichází na řadu rozhodování v podobě černé linky. Postupuji od vnějších linek až po plochy a vzor. Tahle fáze se dá považovat za mechanickou z pohledu předem vytvořeného skicovaného podhoubí. Avšak pokud se bavíme o šesti kresbách s textem, tak u nich byly skici tak hrubé, že se zdá, jakoby obraz vznikl znovu. Zároveň se při kresbě tuší nesmím splést, udělat kaňku apod., tudíž musím být zodpovědnější a pečlivější.

Kreslím na papíry většinou velikosti B2, které potom skenuji a převádím do tisku v menším formátu. Pohybovat se v rozměru větším mi dává možnost svobodnějšího gesta a soustředěnější tvorby detailů.

Vazba knihy byla zhotovena knihařem.

7 POPIS DÍLA

Kniha má vyprávět o kruhu lidí, komunitě, jíž jsem součástí. V knize je šest nejvýraznějších kreseb, které vizuálně popisují její aktivity. Není to výčet všech. Každá z nich má zastupovat určitý kruh zájmů, které VYDZOM komunitu spojuje. Po každé z těchto kreseb, které jsou vždy doplněny strohým textem, následuje několik dalších. Ty už se nedrží tak jasného a popisného obsahu, ale spíše symbolicky dovysvětlují, naznačují, nebo odvíjejí. Často jsou ve vztahu s kresbami, které jim předcházely, ale ne nutně vždy v harmonickém a jasném na první pohled. Jak jsem už zmínil výše: harmonie a melodie jsou dvě rozdílné věci. Jestliže má harmonie jednotlivých tónů - obrazů znamenat jejich samostatnou funkčnost, tak melodie jako jejich sled, sleduje pohyb a jejich intuitivní návaznost. V celku se tyto dva směry (harmonie jako vertikální a melodie jako horizontální) protínají ve výsledku knihy.

I když se tak může zdát, nerad bych, aby byla kniha vnímána jako portfolio, či jako nevědomé skládání samostatných kreseb. Knihu jsem se snažil poskládat tak, aby nabádala ke hře, ke komunikaci se čtenářem a hlavně, aby nepředkládala jasné vysvětlení, spíše pobízela k jeho hledání.

Na šesti ilustracích s textem se objevují lidé, ale mimo to i nereálné předměty, zvířata, záře, symboly. Všechny mají nějaký smysl pro vyznění celkového obrazu. Opakuje se samozřejmě skupina lidí, která ale nutně není všude stejná a podobnosti s reálnými postavami jsou přibližné. Ovšem, aby nevznikl mylný dojem příběhu Rychlých Šípů, které mají jasně danou strukturu své skupiny, začátek a konec jak svých činů, tak příběhů. VYDZOM je jiný a proto jsem jej i tak chtěl ukázat. Podstata sice vychází z jeskynního interiéru uzavřené společnosti, ale její myšlenka poletuje nad každým z nás.

Třebaže je přebal knihy zahalen do černé, jakoby člověk vstupoval do podzemí, uvnitř si všimne, že černá sice zůstává, ale ožívá v pulzující lince, tvarech a vzorech. Právě vzor, nebo struktura jako rozlišovací prostředek je v knize hojně užíván, stejně jako střídání černé a bílé.

V knize je jistě patrné, že spíš než reportážní kresba je pro mě při této konkrétní tvorbě důležitější vybudování obrazového příběhu, vtipu, nebo symbolu. Z kreseb by mělo být jasné, že se snažím hledat náměty ve vlastní hlavě a tím vytvářet unikátní situace. Stejně tak, ale čím dál tím častěji narážím na to, že vše nové má stejně základ v přírodě a ve světě, který působí zvenku.

Nerad bych popisoval význam uspořádání ilustrací, protože bych mohl rovnou o VYDZOMU napsat stať. Ale to já neumím a proto předkládám vizuální formu.

Ve zkratce je to ilustrace komunity; klíčů k jejímu přečtení je v knize několik. Její myšlenkové pochody jsou prezentovány samotným zacházením s materiálem uvnitř, hrou a snahou o komunikaci. Tím pádem bych uvítal názory s interpretacemi na konkrétní motivy ilustrací, slyšel bych rád preference i názory negativní. Šlo by samozřejmě zkomponovat pevnou, definicemi ověřenou knihu o VYDZOMU, ale v tom by se ztrácela samotná podstata.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

K ilustraci a grafice jsem na studijní úrovni přišel až na vysoké škole. Předtím jsem si s kresbou jenom hrál, ale neměl jsem přístup k dílnám a ani mě nikdo žádným způsobem nemotivoval zkoušet nové věci. To, co jsem postrádal v rozmanitosti technik, jsem doháněl skicami imaginárních věcí a situací. Později jsem se dostal i k figurální kresbě, která pomohla můj výtvarný jazyk upevnit.

Moje práce se soustředí na kresbu, na uspořádání knihy a na osobitý výběr motivů. Myslím si, že tohle může být pro ilustraci jako takovou určitý přínos.

Myslím si, že v dnešní době má mnoho lidí tendenci stylizace, nebo regulace kresby na geometrické kompozice a trendy. Neříkám, že nejsem ovlivněn, ale snažím se škálu vlivů alespoň rozšířit a při kresbě samotné minimalizovat. Vliv komiksu, zahraniční, ale i české ilustrace bude určitě patrný, ale stejně tak doufám, že bude vidět i snaha o dospění k vlastní lince a estetiky.

Byl bych rád, aby kniha byla vnímána vážně, nikoliv jako výkřik do tmy. Zároveň bych chtěl, aby inspirovala ostatní, k větší míře upřímnosti a hravosti.

Jak bude moje kniha fungovat v kontextu ilustrace a grafiky jako oboru je pro mne velmi těžké říct. Vždy jsem se spíše řídil vlastním přesvědčením o správnosti a v konkurenčním srovnávání viděl nedostatek sebevědomí a sebekritiky.

Rád bych, aby moje kresby prezentovaly snahu o přesah užití ilustrace do volného umění.

Vnímání scény umělecké - ať grafické, ilustrátorské, nebo hudební - se v mých očích celkem mění. Prvotní záměr zakotvení na poli oboru je určitě rozpoznatelnost a svébytnost. Ale rozhodně to není celková hodnota. Ze samotného slova umění je cítit, že jsou zapotřebí dovednosti. A když se tyto dvě věci snoubí, vzniká výtvarné dílo. Myslím, že mohu přispět, co se týče spontánnosti, lehkosti a narativnosti.

9 SILNÉ STRÁNKY

Těžiště mojí práce je v kresbě. Rozmanitost v používání materiálů vytváří živost a napětí. Umím celkem dobře pracovat s linkou a rytmizací tvaru pomocí černé barvy. Osvojil jsem si štětec ve smyslu kresby, perko míň, i když jsme spolu nějakou komunikaci také vedli.

Myslím, že dokážu vytvořit sugestivní výraz jak předmětu, tak člověka. Rád vtiskávám do kresby pocity, které propůjčuji jednotlivým postavám, nebo místům.

Neodmyslitelnou součástí je určitě nadsázka, humor a jistá záliba v braku a afektovanosti. V mé práci je podstatná hra. Estetika v očividné nahodilosti.

Výše popsané vnímám já osobně jako silné stránky, i když někteří by jistě nesouhlasili. To opět navazuje na to, že nejlepší pocit z práce mám tehdy, když jsem spokojen já sám. Jestliže existují všeobecné kritéria o tom co je správné a co není z hlediska ilustrace, umění, knihařiny, tak musím upřímně říct, že jsou pro mne druhotné. Samozřejmě v extrémním případě se z tohoto přístupu může vyklubat chaotický amaterismus. To si uvědomuji a věřím, že jistá pokora a ohled na pravidla grafického projevu jsou z mé knihy cítit také. Za to vděčím z největší části svému vedoucímu ateliéru. Stejně jako vděčím panu Axmannovi za čas, který mi věnoval a za velikou inspiraci, kterou mi je.

10 SLABÉ STRÁNKY

Zúžení výrazových prostředků na kresbu tuší štětcem a perem a následné skenování funguje vizuálně a graficky přehledně, ale zase ubírá na autentičnosti prožitku spojeným s tradičním grafickým otiskem matrice. Práce na matrici vyžaduje mnohem soustředěnější přístup a pokoru. V tomto ohledu si myslím, že mi papír a tuš neumožnily plně přejít do procesu tvorby. Příprava matrice a následný tisk vytváří, již zmíněné ticho, které stupňuje očekávání a umocňuje intenzitu následujícího. Z tohoto hlediska si myslím, že pero, štětec a tuš jsou možná jevem, který přijde a odejde až moc rychle.

Rád bych si do budoucna osvojil dostatek trpělivosti a pečlivosti, abych byl schopen knihu svázat vlastnoručně k úplné spokojenosti. Jelikož, ale ještě necítím dostatečnou schopnost, nechal jsem knihu svázat odborníkem. Zároveň se mi tak naskytla možnost výrobu knihy s někým sdílet, což je zkušenost jistě přínosná.

11 Seznam použitých zdrojů:

1. BENEŠOVÁ H., *Poklady egyptského umění, předdynastická a archaická doba*, Praha: Togga, 2008, ISBN: 978-80-87258-13-2
2. GOMBRICH E. H., *Příběh umění*, Praha: Argo, 1993, ISBN: 80-7203-143-0
3. HOFFMEISTER A., *Sto let české karikatury*, Praha: Orbis, 1953, ISBN: nemá
4. SOURIAN É., *Encyklopedie estetiky*, Praha: Victoria Publishing, ISBN: 80-85605-8-x
5. ZORNOVÁ O., *Jak je poznáme? Umění Egyptanů*, Praha: Knižní klub, ISBN: 80-242-1478-4

12 Resumé

My author's book is about a group of people who have spent a lot of time together and developed a way of thinking which is typical for them.

The major characteristics are game-like activities that include associations in a whole variety of ways.

Imagination is the key aspect of my work and also the ability to see and create suggestive expressions. I also tend to create some kind of situations and motion.

The story in most cases seems to be hidden but there are few clues that can help the viewer. On the other hand the main motif is to intact curiosity and to encourage the viewer to think creatively or at least establish some sort of communication between the book and the viewer/reader.

The book was created in almost half a year and few of my older drawings were used. I originally drew on a big piece of paper with black ink using both pen and brush.

My process of work had two main phases. In the first one created a single drawing on separate papers focusing only on the drawing itself. At this point I had about 15 drawings which were ready to be put in order into the book. I composed the separate drawings to create some sort of rhythm and melody and inducted at least a slight touch of a chronological narration.

The whole book is mainly meant for a group of people mentioned above but also for anyone willing and wanting to take a look at their perception of things.

13 Seznam příloh:

Příloha 1

Mikoláš Aleš - Hlídač

Příloha 2

Max Švabinský - Stav

Příloha 3

Kacuška Hokusai – Autoportrét ve věku osmdesáti tří let

Příloha 4

Pablo Picasso – scéna z býčích zápasů

Příloha 5

Tom O'Hern – Brain vomit

Příloha 6

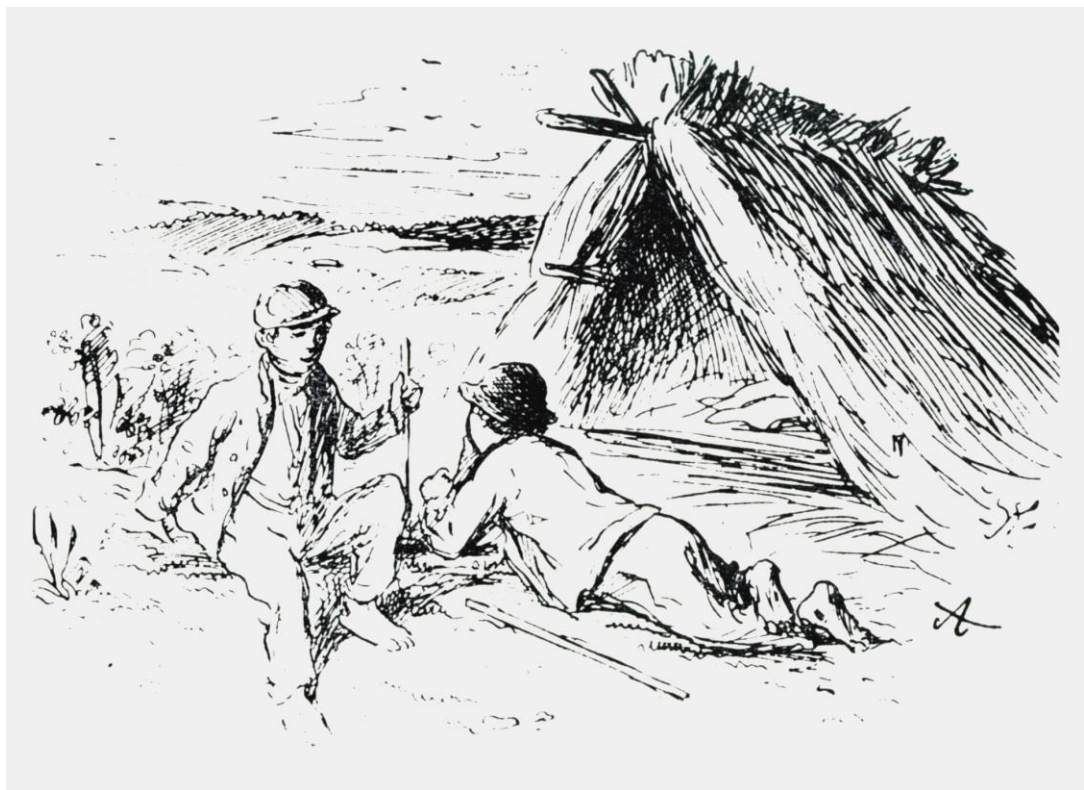
Mé černobílé skici a kresby (výběr skicáků)

Příloha 7

Mé materiály ke kresbě

Příloha 1

Mikoláš Aleš - Hlídač

<http://muzeum-umeni-benesov.cz/useruploads/images/maliri/ales5.jpg>

Příloha 2

Max Švabinský - Stav

<http://www.ghmp.cz/data/artworks/czk-ghmp-us-k-680/primary.jpg>

Příloha 3

Kacuška Hokusai – Autoportrét ve věku osmdesáti tři

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f8/Hokusai_1760-1849,_Katsushika,_Japan_Selfportrait_at_the_age_of_eighty_three.jpg

Příloha 4

Pablo Picasso – Scéna z býčích zápasů

http://www.tate.org.uk/art/images/work/T/T06/T06803_10.jpg

Příloha 5

Tom O'Hern – Brain vomit

<http://www.tomohern.com/>

Příloha 6

Mé černobílé skici a kresby (výběr skicáků)

Vlastní foto

Příloha 7

Mé materiály ke kresbě

Vlastní foto

Praktická část

